

Nely Schutte en Wout Huijzer willen de koeien doormelken zonder droogstand om zucht te voorkomen

droogstand nadrukkelijker te missen. 'De vaars valt erg tegen in het begin van de lactatie. Ik vraag me sowieso af of je dit in de overgang van vaars naar tweedekalfskoe moet doen. Het is net of die dieren de droogstand nog meer voor eigen lichaamsgroei nodig hebben.'

Bij de vaarzen is er dus nog enige twijfel, maar voor de dieren die ruim boven het celgetalgemiddelde van 150.000 tot 200.000 cellen per milliliter zitten, weet Huijzer het zeker: daar probeert hij niets apart mee. De hoogcelgetaldieren worden, net zoals het gros van de veestapel, zes weken drooggezet met antibiotica. Bij een aantal laagcelgetaldieren gebruiken Huijzer en Schutte het middel Orbe-seal, dat de spenen afsluit voor nieuwe besmettingen. 'We hebben een aantal jaren geleden de halve veestapel helemaal zonder droogzetter de droogstand in laten gaan. Dat viel niet helemaal mee, dus we zijn opnieuw droogzetters met antibiotica gaan gebruiken. De kosten daarvan zijn minimaal, zeker als je kijkt naar de problemen die je anders kunt krijgen.'

Vanwege een tegenvallende productie van de oudmelkte koeien in de melkproductie afgelopen herfst heeft Huijzer de kalvende koeien nu weer droogstaan. Inmiddels ligt de productie weer op niveau, dus in het voorjaar willen Wout en Nely weer een aantal dieren laten kalven zonder droogstand. Huijzer is gerust over zijn 'experiment': 'Volgens mij hebben de koeien zonder droogstand minder last van een negatieve energiebalans aan het begin van de lactatie. Bovendien kalven ze af zonder zucht in de uier. Het enige wat mis kan gaan, is dat een dier een slechte lactatie heeft. Voor de uiergezondheid en de algehele gezondheid van de koe maakt de droogstand weinig verschil.'

Christel van Raay

Wout Huijzer en Nely Schutte hebben recent een aantal lacterende koeien doorgemolken tot aan het kalfmoment. Zonder droogstand verwachten ze een minder negatieve energiebalans.

Een aparte groep met droogstaande koeien is lastig werken, dat is een van de redenen om uit te proberen of ze ook zonder droogstand kunnen', vertelt melkveehouder Wout Huijzer (41) uit Zeerijp. 'En het is toch eigenlijk ook van de gekke dat je koeien die goed produceren droog gaat zetten, om ze na het kalven weer zo veel mogelijk melk te laten geven.'

Samen met zijn vrouw Nely Schutte (42) runt Wout het bedrijf. Naast de akkerbouwtaak verzorgen ze nog ruim vijftig melkkoeien. Het rollend jaargemiddelde van de melkkoeien ligt op 8231 kg melk met 4,54% vet en 3,62% eiwit.

Bij wijze van experiment heeft Huijzer afgelopen najaar een viertal koeien niet drooggezet voor het afkalven. 'Zonder droogstand geven de koeien gemiddeld minder melk over een hele lactatie gezien. Het eiwitgehalte is wel duidelijk hoger en de eerste koe waarmee we dit probeerden was al snel weer drachtig. Als straks blijkt dat dit voor meer dieren geldt, dan nemen we de lagere melkproductie voor lief', zegt Huijzer op basis van de eerste ervaringen.

In oktober kalfde de eerste koe zonder droogstand en na een aantal melkcontroles blijft de melkgift nipt onder de verwachting. De vaars waarmee de veehouder hetzelfde probeerde, lijkt de

Wout Huijzer: 'Weinig effect van droogstand op uiergezondheid'

Zonder rustperiode

Dertig dagen droog

Carl Vanhoutte: 'Oudere koeien gaan zes weken droog'

De Vlaamse veehouder Carl Vanhoutte begon anderhalf jaar geleden met het verkorten van de droogstand bij zijn melkvee. Zo'n zestig procent van de veestapel gaat slechts dertig dagen droog.

De ideale droogstandstherapie heb ik nog niet gevonden. Je hoort en leest veel over dit onderwerp en dan probeer je wel eens wat anders.' Carl Vanhoutte (31) uit Zillebeke benadrukt dat hij zijn droogzetmethode pas anderhalf jaar geleden heeft ingevoerd in zijn management. Tot nu toe ziet hij geen nadelige effecten van de korte droogstand. 'Ik hoop dat de koeien met een korte droogstand rond het afkalven nog voordeel hebben van de droogzetter. De weerstand is in die periode lager en ik heb het idee dat een droogzetter die nog werkt, steun geeft bij het bestrijden van uierontsteking in de eerste week van de lactatie. Aan het einde van een achtweekse droogstand bestaat de kans dat de antibiotica uitgewerkt is. Toen ik dat systeem hanteerde, had ik vaker koeien met een lichte vorm van uierontsteking na afkalven.'

Om zeker te zijn van melk zonder residuen, test Carl Vanhoutte vier dagen na het afkalven de melk. Hij geeft aan dat de koeien op dat moment geen residuen meer in de melk hebben, enkele uitzonderlijke gevallen zoals een te vroeg gekalfde koe daargelaten.

Het streven is om op dertig dagen uit te komen, maar het gemiddelde tijdens de tweede helft van 2006 lag op 37 dagen. 'Voor ik hiermee begon, lag het aantal droogstandsdagen op zeventig', vertelt

De koeien van Carl Vanhoutte staan de gehele droogstand in individuele boxen

de veehouder, terwijl hij in de computer naar kengetallen zoekt. 'In de tweede helft van 2005 was het gemiddelde gedaald naar 42 dagen.'

De kortere droogstand is geen doel voor de gehele veestapel. Oudere koeien die tussen de tien en vijftien kilogram melk produceren of te veel toenemen in lichaamsgewicht worden eerder drooggezet. De veestapel telt met een gemiddelde leeftijd van 5.10 een heel aantal oudere koeien die gewoon zes weken voor kalven drooggezet worden. 'Ik vermoed dat zestig procent van de veestapel werkelijk tussen de vier en vijf weken droog gaat.'

Het melkvee van Vanhoutte loopt tijdens de lactatie in een potstal. De koeien zijn goed voor een rollend jaargemiddelde van 9065 kg melk met 4,19% vet en 3,42% eiwit. Het tankcelgetal schommelt de laatste twee jaar tussen de 170.000 en 190.000 cellen per milliliter.

Voor de veehouder telt niet alleen de zorg voor de 68 stuks melkkoeien tijdens de lactatie, maar ook in de droogstand krijgen ze minstens evenveel aandacht. In de gehele droogstand hebben de koeien allemaal een eigen box van 5 meter diep en 2,60 meter breed. Een overblijfsel uit de periode dat de familie vleesvee opfokte. 'In deze boxen is het heel gemakkelijk om de dieren te controleren. Ik zie het precies wanneer een koe kort voor afkalven minder gaat eten. Op dat moment begin ik met propyleenglycol te verstrekken.'

Koeien die melk uitliggen, zijn lastig te traceren, maar daar probeert Vanhoutte preventief aan te werken. 'Koeien die snel de melk laten schieten, zet ik droog met antibiotica en Orbe-seal. Dat geeft extra bescherming om nieuwe besmettingen te voorkomen.'

Christel van Raay

